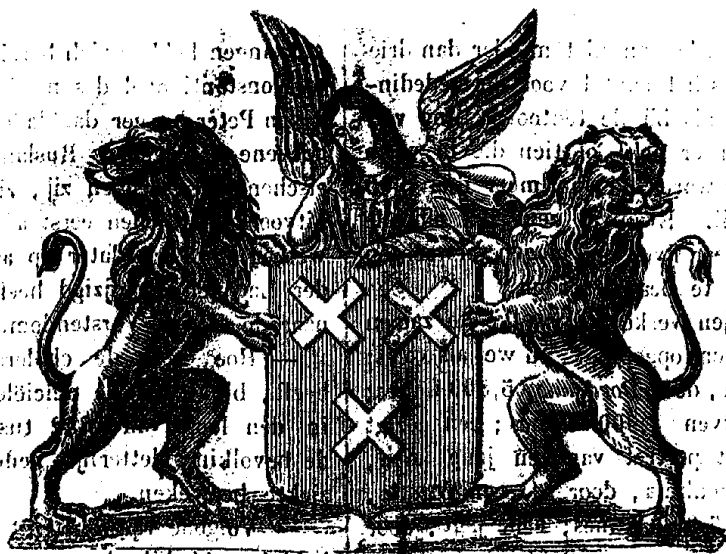

BREDASCHÉ

COURANT.

DONDERDAG

31 MAART.

FRANKRIJK.

PARIS, den 28sten Maart.

Het Gouvernement heeft ten einde de overloading der fondsenmarkt en de uitputting der beschikbare geldmiddelen te verhoeden, sedert eenigen tijd het tot stand komen van nieuwe spoorwegondernemingen niet bevordend. Thans is, in den *Moniteur* van den 25sten, een Keizerlijk decreet openbaar gemaakt tot goedkeuring der overeenkomst betreffende de daargestelling der spoorweglijnen van Bordeaux naar Bayonne en van Narbonne naar Perpignan. Zekerheid voor de werkelijke en spoedige verlenging dezer lijnen op Spaansch grondgebied schijnt er echter nog niet te zijn.

Het wetsontwerp tot vaststelling der staatsbegroting voor 1854 is in den *Moniteur* van den 27sten dezer met de bijlagen openbaar gemaakt. De toelichtende memorie erkent dat het vooral aan de onder den invloed van algemeene rust en herlevende welvaart toenemende opbrengst der indirecte belastingen te danken is, dat thans eene begroting met een batig slot kan worden voorgedragen. Zij doet als een heugelijk verschijnsel opmerken dat het departement van oorlog, waarvoor fr. 324,232,663 op de staatsbegroting voor het loopende jaar zijn uitgetrokken, voor 1854 slechts fr. 308,386,046 aanvraagt. Van deze som is fr. 2,250,000 bestemd voor een geheel nieuwen post, strekkende om het lot der hoofdofficieren die in 1848 door een revolutionairen maatregel op pensioen gesteld zijn, te verbeteren. Disniettemin is, vooral door de inkrimping der landmagt, eene vermindering in het eindcijfer verkregen van fr. 19,557,817, zijnde de effectieve sterkte verminderd met 50,264 man en 3099 paarden; deze inkrimping treft grootendeels het aantal gemeene soldaten en dat van de kavallerie- en artillerie-paarden. Voor het departement van marine wordt fr. 1,700,000 meer dan voor het loopende jaar aangevraagd, ten gevolge der toerusting van 4200 man aan de infanterie van de vloot, welke vooral door de oprigting der strafkolonie in Cayenne noodzakelijk was geworden; overigens is de voorgedragen begroting voor de zeemagt gelijk aan die voor het loopende jaar, en even als deze berekend op een getal van 168 bodems, waarvan 130 voor zee- en 38 voor havendienst, met eene bemanning van 24,624 koppen. Het budget van openbare werken vraagt voor de buitengewone dienst eene vermeerdering van fr. 19,774,666, welke som grootendeels voor de spoorweg-communicatiën bestemd is. In de begrotingen voor de andere ministeriën wordt geene belangrijke afwijking van die der loopende dienst aangetroffen.

Thans wordt in den *Moniteur* de staat medegedeeld van het materieel van oorlog op den 31sten December 1851: het bedroeg toen eene waarde van fr. 460,427,700, tegen fr. 448,857,500 of 1 1/2 miljoen minder op den 31sten December 1850.

Het wordt thans als zeker medegedeeld, dat, terstond na het Paascheest, de hoofdkerk *Notre-Dame*, zal worden gesloten. Alsdan zal een begin worden gemaakt met de belangrijke voorbereidselen voor de kerkelijke inzegening van den Keizer en de Keizerin, welke in de eerste helft der maand Mei moet plaats hebben. Omtrent de komst van den Paus blijft steeds dezelfde onzekerheid bestaan.

Het graf van Keizer Napoleon in het gewelf van de kerk der Invaliden is thans geheel voltooid. De kist, het stoffelijk overschot des Keizers bevattende, zou den 20sten April in den nieuwen grafkelder geplaatst worden, en de plegtige inwijding van het monument op den 5den Mei.

De ministeriële *Constitutionnel* beschouwt in zijn nummer van den 24sten dezer de onderscheiden Parijsche dagbladen die niet door voorstanders der tegenwoordige orde van zaken geschreven worden, en betoogt dat ze niets anders meer zijn dan partij-bladen zonder partij. Dit artikel behelst omtrent den tegenwoordigen staat der partijen, uit een regeringsgezind oogpunt beschouwd, onder anderen de volgende opmerkingen: «De zamen-smelting der beide takken van het koninklijk huis is nimmer meer geweest dan eene hersenschim; de vorstelijke personen zouden zich wellicht onderling hebben kunnen verstaan, maar de partijen nooit; en hierom kan de familie Orleans niet besluiten tot eene openbare verklaring van onderwerping aan den anderen tak. Buitendien hebben de legitimisten-partij en de Orleanisten, hunne beginselen en belangen veilig gesteld ziende, zich voor meer dan vier vijfde gedeelte met de keizerlijke regering vereenigd. Wij hebben onlangs gezegd dat het aantal legitimisten, die wegens politieke redenen niet langer openbare betrekkingen wilden vervullen, slechts 150 tot 200 bedroeg; niettegenstaande de tegenspraak van sommige dagbladen, die zelve geen getal durfden of konden noemen, houden wij de juistheid van dat cijfer staande. Ook kan elk lezer zelf nagaan hoeveel legitimisten in den

van zijne gemeente, van zijn arrondissement en departement zitting nemen; hij zal er een aanzienlijk aantal vinden. Vele legitimisten zijn thans, en hebben zich in de politieke volksstemmingen sedert December 1848 niet van hunne gemeentenaren afgezonderd; een nog grooter aantal vindt men in de door volkskeuze zamengestelde besturen en als leden daarvan hebben zij den eed aan den Keizer afgelegd; en de legitimisten zijn mannen van eer die, wanneer zij zweren, hunnen eed houden.

«Als partij bestaan de Orleanisten niet meer; en tusschen de mannen die aan hun hoofd stonden, is thans eene groote verdeeldheid. Dat de Orleanisten als partij zich ontbonden en aan de zijde der keizerlijke regering geschaard hebben, is natuurlijk: immers is het Orleanismus de feitelijke orde in de burgermaatschappij, het Keizerrijk is de orde in de daad en in beginsel tevens. Eindelijk bedenke men nog, dat de meest gesachte hoofden der gewezen partij, de heeren Guizot, Molé, Duchâtel, de Montalivet, de Salvandy, geëindigd zijn met het beginsel der zamen-smelting van de beide vorstenhuizen te omhelzen, waarmede zij eigenlijk het Orleanismus als politiek beginsel vaarwel gezegd hebben.

«Ook de aanhang van den generaal Cavaignac als partij heeft opgehouden te bestaan; men sloot zich aan hem aan, niet uit liefde voor de republiek maar voor de orde, en men verliet hem derhalve zoodra orde en veiligheid onder de hoede van het keizerschap veilig waren.

Het ministeriële blad besluit zijne beschouwing aldus: «Alzoo ziet men dat ons land nooit vroeger zoovele elementen van orde had, en zooveel redenen om eene rustige toekomst te hopen. Aan den eenen kant zien men miljoenen menschen vol ijver aan den arbeid en daarin welstand voor hun huisgezin zoekende, aan den anderen kant eenige dagbladen wier eeredoel door eene leerrijke ervaring te gronde is gegaan, en die in het voorbijgaan zonder ook zelfs den geringsten rook te doen opgaan, noch naderhand eenig

«Het *Journal des Débats* heeft daartoe in zijne bureaus, aan het artistisch-paleis te Parijs en elders eene inschrijving is geopend voor geldelijke bijdragen tot een te Dijon op te rigten standbeeld van Bossuet. Het dagblad roept de medewerking in van allen, wien de roem der godsdienst en der letteren ter harte gaat, als zijnde het te doen om een heldewijs aan dengene, wien Frankrijk als den grootsten redenaar, en den grootsten schrijver van den nieuwen tijd mag beschouwen. Het vraagt niet van Bossuet als den grootsten voorstander der Galliaansche begrippen; hoewel hij bij den tegenwoordigen strijd tusschen de Galliaansche en de ultramontaansche rigting in de Fransche kerk, zekerlijk door velen ook als zoodanig zal worden gehuldigd.

Uit Toulon schrijft men van den 24sten, dat het eskader onder den vice-admiraal Lasusse, den vorigen dag de reede van Toulon verlaten had. Voorts was er den vorigen dag eene ministeriële aanschrijving uit Parijs ontvangen, de onmiddellijke wapening van de schepen *Friedland* en *Jena* bevelende.

Opgemeld eskader bestaat uit drie linesschepen van 120 stukken (de *Stad Parijs*, de *Valmy* en de *Montebello*), uit vier schepen van 100 stukken (de *Napoleon*, de *Bajard*, de *Hendrik IV*, de *Jupiter*), de *Charlemagne* van 90 stukken, drie stoomfregatten ieder met 32 stukken geschut aan boord en een stoomkorvet met 6 stukken. Het eskader heeft voor twee maanden levensmiddelen aan boord.

De nieuwe gezant bij de Porte, de heer de Lacour, is den 24sten te Marseille aangekomen en zou den 28sten aan boord van de stoomkorvet *Caton* naar zijne bestemming vertrekken.

Men herinnert zich hetgeen onlangs te Parijs bij de begrafenis van het lijk der moeder van den beruchten volksmenner Raspail plaats had. Thans wordt door een der departementale bladen eene aanschrijving medegedeeld, welke naar aanleiding van dat voorval door den minister van rijkspolitie aan de departements-prefecten is gerigt, en waarin zij worden gelast, met al het aan de dooden verschuldigde ontzag en met alle mogelijke kieschheid te beletten dat de socialistische partij lijkplegtigheden dienstbaar make aan hare politieke bedoelingen.

De Parijsche dagbladen berigten dat de hoofdredacteur van het dagblad *l'Univers*, van de door den aartsbischop van Parijs tegen dat blad uitgesproken veroordeeling te Rome bij den Paus in beroep gekomen zijnde, bij zijn vertrek uit die stad van wege Zijne Heiligheid een kostbaar geschenk heeft ontvangen, en dat eene commissie van drie kardinalen, met den kardinaal-staatssecretaris Antonelli aan haar hoofd, door den Paus benoemd is om de stukken van het geding te onderzoeken.

De *Moniteur* behelst een uitvoerig verslag van de tiende jaarlijksche tentoonstelling van vet vee, die te Poissy nabij Parijs den 23sten gehouden is. De premien welke daarbij van regeringswege voor de beste voorwerpen

toegekend, bedragen te zamen eene waarde van niet minder dan drie veertig duizend francs. Desniettemin was het aantal voor de mededinging ingezonden voorwerpen niet zoo groot als bij de tentoonstelling van 1852. Onder 102 aangebrachte ossen waren er acht of tien die in vorm en gewigt niets te wenschen overlieten. Er waren 24 van meer dan 1000 kil. gewigt en daarender een van 1410 kil. Evenwel zegt het officiële verslag dat de regering bij de veefokkers meer ijver had mogen verwachten om hare belastingstelling in hunne nijverheid te beantwoorden.

— Bergisterijen zijn alhier negen schilderijen verkocht, welke te zamen de aanzienlijke som aan 71,000 francs hebben opgebracht, en wel als volgt: het Portret van den Groothertog van Ferrara, door *Bordonne*, 5,800 francs; het portret van *Genard-Dou*, door hem zelve 4,900 francs; een gezigt in Italië, door *Berghem*, 14,800 francs; het portret van een jong man, door *Rembrandt*, 18,000 francs; een binnenhuis, door *A. van Ostade*, 7,200 francs; de balspelers, door *Teniers*, 5,900 francs; eene jacht, door *Cranack*, 2000 francs; het binnenkomen eener haven, door *Claude Lorrain*, 5,000 francs; en een gezigt op een Hollandsch dorp 7,400 francs.

— Dezer dagen stond voor den eersten krijgsraad der eerste militaire divisie te recht zekere *Perichard*, beschuldigd van deelneming aan den opstand van Juni 1848 en van moord op den Aartsbisschop van Parijs. De raad heeft *Perichard* vrijgesproken van de beschuldiging van moord op den Aartsbisschop, maar hem tot deportatie veroordeeld wegens deelneming aan den Juni-opstand.

— Een Genueesch dagblad, de *Mediterraneo*, berigt dat de invloed van den Keizer der Franschen niet vreemd is aan de begenadiging van *Madiat* en zijne vrouw, zijnde door 's Keizers welwillende voorstellingen verworven hetgeen de aantugingen en bedreigingen van de zijde der Engelsche en Prussische Protestanten niet konden noch mogten te weeg brengen.

— De Spaansche Senaat heeft weder verscheiden zittingen besteed aan de behandeling over het bezwaarschrift van den maarschalk *Nervaez*, waarin deze zich beklagt dat hij door een bevel van het ministerie, waaraan hij als militair gehoorzamen moest, belet wierd zijnen pligt als senaatslid te vervullen. In de zitting van den 24sten dezer heeft de Senaat met 106 tegen 64 stemmen een voorstel verworpen, hetwelk de verplichtingen van den krijgsman aan die van den senator ondergeschikt maakte. Ook in de kamer van volksafgevaardigden is een tegen het ministerie gericht voorstel verworpen; het betrof de drukpersvrijheid; slechts 47 leden stemden voor en 153 tegen hetzelfde.

— Volgens berigt uit Madrid van den 24sten dezer heeft het ministerie dien dag van de Cortes magtiging gevraagd om met de heffing der belastingen voorloopig voort te gaan tot aan de wettelijke vaststelling der staatsbegroting. Dien dag waren te Madrid betreffende den uitslag der poging om te Londen eene nieuwe geldleening voor de Spaansche schatkist te sluiten, gunstige berichten ontvangen, die den koers der fondsen aan de Bourse hadden doen stijgen.

— Ten hooftzake waren genoteerd: 3 pCt. 79.90; 4½ pCt. 103.65; Rom. Leening 99½.

— Luidens telegraphische depeche van gisteren (29 Maart) behelst de *Moniteur* een berigt dat de krooning des Keizers en der Keizerin tot de maand Augustus uitgesteld is, opdat die plegtigheid door den Paus zou kunnen worden verrigt.

— Keizers zoon, Prins *Jérôme Bonaparte*, was ernstig ziek en verkeerde in zwaarlijvigen staat.

DUITSCHLAND.

— STRASBOURG, den 27sten Maart.

— Bijzondere brieven uit Berlijn melden, dat de veronderstelling, dat Frankrijk en Engeland eensgezind te werk gaan, om tot eene oplossing der Oostersche verwikkelingen te geraken, aldaar veel geloof vindt; — dat men zich daar ter stede voorstelt, dat Rusland er niet aan denkt om zich op eene duurzame wijze van het bezit van Konstantinopel te verzekeren, zonder zich deswegens met Frankrijk te hebben verstaan, en dat dergelijke overeenkomst in de tegenwoordige oogenblikken geenszins waarschijnlijk kan worden geacht.

— Men spreekt van eene schikking tusschen de Fransche, Belgische, Duitse en Oostenrijksche spoorwegmaatschappijen, welke op het aanstaande spoorweg-congres ter sprake zou komen, en waardoor tusschen Weenen, Berlijn en andere groote steden eene zoo spoedige gemeenschap zou ontstaan, dat men zich, bij. van Berlijn naar Parijs, in 30 uren zal kunnen begeven.

— Te Lugano, de grootste stad van het kanton Tessin (Zwitserland), heeft den 23sten Maart een opstand plaats gehad; de gewapende insurgenten wilden de regering van het kanton omverwerpen, doch deze is er in geslaagd den opstand te betengelen. Dien ten gevolge hebben te Lugano talrijke arrestatiën plaats gehad. De opstand moet ook vertakkingen gehad hebben in het stadje Locarno; ook daar zijn een aantal personen gearresteerd.

— Men verzekert te Weenen dat *Radetzky* als gouverneur van Lombardije afreedt en door vorst *Karel van Schwarzenberg*, thans stadhouder van Zeebinnen, zal vervangen worden. *Haynau* zou, den dag vóór zijnen dood, eerst tot dien post benoemd zijn geweest. Te Ferrara zijn tien van hoog verraad beschuldigde personen ter dood veroordeeld en is aan drie hunner die straf terstond voltrokken, terwijl *Radetzky* die der zeven overigen met langdurige kerkerstraf heeft verwisseld.

— Te Weenen wordt verhaald dat zeventigduizend man Russische troepen, die op de grenzen van Moldavië en Wallachije geconcentreerd staan, bevel

ontvangen hebben zich bereid te houden om de zending van vorst *Menzikoff* te Konstantinopel des noods gewapenderhand te ondersteunen. Intusschen geven Petersburgers dagbladen hunne verwondering te kennen over het overdrevene dat wegens Ruslands eischen aan de Porte verbreid wordt. Die eischen toch, zeggen zij, zijn zeer billijk en betreffen alleen de ongeschonden uitvoering van den eerst afgekondigden firman ten opzichte der H. plaatsen, welken de Porte later op aanhouden van den Franschen Gezant ter gunste der Latijnen gewijzigd heeft, en voorts dat de kosten van den krijgtocht naar de Donau-Vorstendommen door Turkije vergoed zullen worden.

— Hoe sterk de cholera in den jongsten zomer te Warschau gewoed heeft, blijkt uit de officiële opgave, volgens welke het aantal gestorvenen in den loop van 1852 tusschen 15- en 16,000 bedragen heeft, zoodat de bevolking letterlijk gedecimeerd is. Alleen 4000 Joden zijn aan deze ziekte bezweken.

— Volgene tijdingen uit Rome heerscht in het Vatikaan groote verdeeldheid betrekkelijk de reis van den Paus naar Frankrijk om *Napoleon III* te kroonen. *Pius IX* zelf, verzekert men, wenscht de reis te ondernemen; een deel zijner raadslieden, met den kardinaal secretaris van staat, *Antonelli* aan het hoofd, hebben zich sterk er tegen verklaard; eenige anderen, waaronder *P. Recanatie*, een capucijner monnik die in het laatste consistorie tot kardinaal is benoemd, en die geroepen schijnt om te Rome een zeer gewigtige rol te vervullen, ondersteunen den Paus in zijn voornemen om naar Frankrijk te gaan.

Men schijnt van meening te zijn, dat laatstgenoemde partij de overhand zal behouden; het waarschijnlijk gevolg daarvan zou zijn, dat de kardinaal *Antonelli* zou worden vervangen door *P. Recanatie*. Anderen meenen, dat de eischen der ultramontaanse partij, de strijd tusschen deze partij en de Gallicanen, die dagelijks een meer bepaald karakter aanneemt, onoverkomelijke zwarigheden zullen opleveren voor de beëindiging dezer kwestie.

— Een uit Konstantinopel ontvangen berigt van den 14 dezer luidt dus: «De toestand is kalm. De nieuwe minister van buitenlandsche zaken, *Risfat-pacha*, betoont zich bepaald gunstig voor de eischen van Rusland. Volgens de laatste tijdingen duurden echter de militaire bewegingen te Odessa nog voort. De generaal *Luders* was bezig drie legerkorpsen op de grenzen zamen te trekken. Vorst *Menzikoff* heeft naar den Consul-generaal van Rusland te Jeruzalem depêches afgezonden betrekkelijk het vraagstuk der H. plaatsen.»

ENGELAND.

— LONDEN, den 26sten Maart.

Een der groote Londensche bladen, de *Morning Post*, doet als een verblijdend feit opmerken, dat de Goede Vrijdag in Engeland meer en meer gevierd wordt, en zegt dat in de algemeene inachtneming van dezen dag, vergeleken met hetgeen vijf en twintig jaren geleden gebruik was, groote verbetering zichtbaar is. Het blad neemt verder in zijn nummer van den 25sten dien feestdag tot onderwerp zijner politieke beschouwingen, en wijdt daaraan een hoofdartikel hetwelk door andere Londensche bladen, als de *Globe*, overgenomen wordt.

— Volgens berigten uit Dublin van den 23sten schijnt het departement van oorlog besloten te hebben om de reede van Kingstown door de oprigting van eene batterij tegen buitenlandsche vijanden te beveiligen.

— Te Portsmouth is den 22 dezer het schroefstoomschip *St. Jean d'Acre*, van 104 stukken geschut en 600 paardenkrachten, met goed gevolg te water gelaten. Onder de talrijke toeschouwers was ook de Hertogin Weduwe van Orleans.

— De landverhuizing naar Australië heeft in de vorige week eene tot hertoe ongekende hoogte bereikt. Van Londen alleen zijn zestien schepen met landverhuizers derwaarts vertrokken.

— Door ontploffing in eene kolenmijn te Wigan in Lancashire zijn laatstleden Woensdag minstens 20 menschen omgekomen en is een gelijk aantal zwaar gekwetst. Verscheiden anderen werden bij het afzenden van het berigt vermist of bevonden zich nog in de mijn, zonder dat men hun lot kende.

NEDERLANDEN.

— BREDA, den 30sten Maart.

Bij besluit van den 25sten dezer, n°. 40, heeft Zijne Majesteit goedgevonden, aan den gepensionneerden majoor met rang van luitenant-kolonel *W. G. D. Goetz*, militie-commissaris te Breda, vergunning te verleenen tot het aannemen en dragen van de decoratie der orde van het Legioen van Eer, waarmede hij door den Keizer der Franschen is begiftigd.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 24sten dezer, n°. 37, is de heer *J. P. Rescautore*, te Parijs, benoemd tot consul-generaal der Nederlanden in Frankrijk.

— Bij Zijner Majesteits besluit van den 24sten dezer, n°. 46, worden met 1°. April aanstaande, volgens ouderdom in dienst bevorderd tot schout bij nacht de kapitein ter zee *W. J. Jolly*; tot kapitein ter zee de kapitein-luitenant ter zee *J. H. Sterk*; tot luitenant ter zee der 1ste klasse de luitenant ter zee der 2de klasse jhr. *H. P. de Kock*; en tot 1sten luitenant bij het korps mariniers de 2de luitenant bij dat korps *G. J. Wilkens*.

— Bij koninklijk besluit van 26 Februarij jl., zijn eenige regelen vastgesteld, welke tot leidraad zullen verstrekken voor de beoordeeling der aanspraken van ambtenaren bij de administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnzen, op bevordering en tevens voor nieuwe benoemingen bij voorschreven administratie. Daarbij wordt de rangregeling dier ambtenaren vastgesteld als volgt: eerste rang, de inspecteur generaal; tweede, hoofd-inspecteur voor de algemeene dienst; derde, directeurs en verificateurs der comptabiliteit; vierde, entreponeurs bij de entrepôts der 1. klasse; vijfde, linie-inspecteur en inspecteur

voor de ambulante recherche te water, zesde, hoofd-controleur en controleurs der 1., 2. en 3. klasse, mitsgaders de controleurs van de directe belastingen en het kadaster, en de controleur-kommandeur van de ambulante-recherche te water; zevende, ontvangers en commiesen ter directe, achtste, boekhouders, klerken, magazijnmeesters en adjunct-magazijnmeesters bij de entrepôts, de visiteurs, hoofdcommiesen, afzonderlijke roeijers der dranken, masters en taxateurs van den turf, mitsgaders de commiesen der 1. en 2. klasse; en negende, de commiesen der 3. en 4. klasse, en de schippers en kwartiermeesters en verdere rijksbeambten bij de dienst te water. De kantoren der ontvangers worden verdeeld in 9 klassen, gegrond op de beloning, welke het kantoor afwerpt, na aftrek der kosten van beheer. Ten aanzien der bevordering van ambtenaren komen in dat besluit onderscheidene bepalingen voor. Voortaan, zal niemand tot eenige betrekking bij de administratie der directe belastingen, in- en uitgaande regten en accijnsen kunnen worden benoemd, die niet den vollen ouderdom van 23 jaren zal hebben bereikt. Voor de betrekking van surnumerair kunnen alleen in aanmerking komen personen, die den ouderdom van 18 jaren bereikt hebben, mits zij bewijzen, behalve in de moedertaal, ten minste nog in eene andere taal, en genoegzaam in het lezen, schrijven en rekenen ervaren te zijn.

Het heeft den Koning behaagd, ingevolge het aan Hoogstdezelve gedaan verzoek, goedgevondig het beschermheerschap over het Genootschap ter bevordering van den landbouw in de provincie Drenthe aan te nemen.

Het heeft Z. M. den Koning behaagd eene som ter beschikking te stellen van de commissie van landbouw te Groningen, ten einde daaruit landbouwwerktuigen aan te koopen, om als prijzen te dienen bij de door genoemde commissie in Mei aldaar te houden tentoonstelling van vee.

Men vernéemt, dat bij een dezer dagen door den Koning genomen besluit bepalingen zijn gemaakt, waarop met intrekking van de te dier zake bestaande verordeningen (en ook met het oog op de wet van 20 December 1852, Staatsblad n°. 224), voortaan aan de officieren van het leger en de daaraan geassimileerde militaire beambten alleen vergunning zal verleend worden tot het aangaan van een huwelijk. In substantie komen die nieuwe verordeningen hierop neder: dat geen officier, zonder vergunning van den Koning of van 's Konings wege, een huwelijk vermag aan te gaan; dat de aanstaande echtgenoot aanneemt haren man nimmer op marschen te volgen noch in campementen wanneer het leger te velde is te zullen verschijnen; dat behoorlijk blijk, dat de aanstaande echtgenoot is van een onbesproken gedrag en behoort tot eenen stand, overeenkomende met het karakter van officier; dat de betrokken officier zich verbindt deelgenoot te worden van de weduwen- en weezenkas voor de officieren der landmagt, zoodanig als die inrigting thans is of later mogt worden geconstitueerd; de 1ste en 2de luitenants moeten daarenboven voldingend aantonen, dat beide echtgenooten of althans één hunner een dadelijk inkomen boven het traktement van den officier geniet van f 400, voort-spruitende of uit vaste goederen of uit hypotheeken op vaste goederen, of uit een inschrijving op het grootboek der 2½ per cents nat. werk. schuld, onverschillig ten wiens name, doch speciaal verbonden voor het genot der renten ten behoeve van een der echtgenooten, en waarvan het verband niet zonder toestemming van het departement van oorlog mag worden opgeheven, tenzij de officier, later tot kapitein bevorderd wordende, aantonen kan deelgenoot van de weduwen- en weezenkas te zijn, terwijl voorts nog bepaald is, dat geene andere inschrijvingen dan op het grootboek 2½ per cents toegelaten worden.

De minister van binnenl. zaken heeft bekend gemaakt, dat door middel der Belgische en Fransche telegraaflijnen de Nederlandsche kantoren in verbinding zijn gesteld met de volgende plaatsen in Sardinië, Chambery, Saint Jean de Maurienne, Lans-lebourg, Suze, Turyn, Alexandrië, Asti, Casale, Novi, Verceil, Genua en Novare. Voor de verdere bezorging van berigten buiten de telegraaflijnen is, in Sardinië, het gebruik van boden en estafetten niet toegelaten.

In het jongst uitgekomen nummer van de *Revue des Deux Mondes* wordt door den heer Babinet, lid van het instituut, alle hulde gebragt aan de berekeningen van den Nederl. sterrekundige, den heer Bonma, te Middelburg, welke ook ten grondslag gestrekt hebben der berekeningen van den Engelschen astronoom, den heer Hind, tot bepaling van den tijd der vermoedelijke wederverschijning van de groote komeet, welke zich in 1856 heeft vertoond. Men weet, dat volgens die berekeningen dezelfde komeet van 1856 tot 1860 zal verschijnen. Men roemt ook nu in Frankrijk het echt Nederl. geduld, waarvan de arbeid van den heer Bonma, in het berekenen der kometen, blijkbaar geeft.

Te Amsterdam is eene vereeniging gevormd, onder de leus: *het metalen kruis*, bestaande uit oude krijgslieden van 1830—1834 van al de verschillende wapens, hoe onderscheiden thans ook van rang en stand.

Zaterdag 11. werd te Amsterdam, onder voorzitterschap van den hoogleeraar van Geuns, eene vergadering gehouden van de Koninklijke Akademie, welke bijgewoond werd door 15 leden. De aantekeningen der vorige vergadering, door den hoogleeraar W. Vrolik gelezen, werden zonder aanmerking bekrachtigd. Professor Donders hield, na het behandelen van eenige huishoudelijke aangelegenheden en het uitbrengen van een tweetal rapporten, eene voordragt, over een oogspiegel van Helmholtz te Koningsbergen. Door ongesteldheid van professor J. G. S. van Breda is diens spreekbeurt niet vervuld. — Daarna werd deze vergadering gesloten.

Van den Helder wordt dd. 26 dezer aan de *Utrechtsche Courant* gemeld: Na de terugkomst van Zr. Ms. fregat *Doggersbank* uit de Middellandsche Zee zal een exercitie-eskader worden geformeerd, onder bevel van den schout-bij-nacht Bouricius. Zr. Ms. fregatten *Prins van Oranje*, *Palembang* en *Soembing* worden daartoe gereed gemaakt.

In de residentie is aangekomen en aan het hôtel *Paulez* afgestapt de

heer Sanchez, kolonel der artillerie in dienst van H. M. de Koningin van Spanje, vergezeld van nog vier officieren, wien de zending is opgedragen de artillerie-magazijnen te Delft in oogenschouw te nemen. Zij hebben zich reeds tot dat einde derwaarts begeven.

Het bouwen van den nieuwen schouwburg te Amsterdam is aangenomen door de heeren Maerwill, Schouten en Sebil voor eene som van f 425,000.

Den 27sten Maart zijn te Koeverden de volgende Rijks-gebouwen en gronden geveild: 4 tuinen f 3800; de hoofdwacht f 1200; de batterij Katshaar f 250; twee kasernen f 8800; de ingenieurs-woning f 3200; de kommandants-woning f 1600; de wacht Bentheimer-poort f 500; de ruitersal f 795; arsenaal en woning f 10,000; alles boven de begroting. De hoofdwacht en de wacht aan de Bentheimer-poort is voor gemeenterekening, de kaserne en het arsenaal zijn voor Amsterdamsche rekening aangekocht.

Te Kampen is dezer dagen weder een dertigtal jongelieden tot korporaal effectief bevorderd en zijn zij als zoodanig naar de korpsen vertrokken.

Volgens het *Zondagsblad*, zijn op aanzoek van het departement van Koloniën onderscheidene gezantschappen van Z. M. in Duitschland, alsmede het consulaatschap in Zwitserland, door het ministerie van Buitenlandsche Zaken uitgenoodigd, om in die landen de werving voor ons leger in Oost-Indië zooveel mogelijk te bevorderen.

Aan personen die genegen mogten zijn, zich tot Zr. Ms. zeedienst te verbinden, wordt ter kennis gebragt, dat daartoe gelegenheid bestaat aan de verschillende kantoren van aanneming der marine, als te Amsterdam op den Kloveniersburgwal; te Rotterdam, op den Haringsvat; te Hoek Koestraat; te Vlissingen, op 's rijks marine-werf. Terwijl de premien en aanbrenngelden voor vijf jaren zijn bepaald als volgt: Voor onder-officieren f 50 premie en f 12,50 voor den aanbrennger, of per jaar f 10 premie en f 2,50 aanbrenngeld; voor matrozen der 1^e klasse f 50 premie en f 12,50 voor den aanbrennger, of per jaar f 10 premie en 2,50 aanbrenngeld; voor matrozen der 2^e klasse f 30 premie en f 7,50, voor den aanbrennger, of per jaar f 6 premie en f 1,50 aanbrenngeld; voor matrozen 3^e klasse f 15 premie en f 7,50 voor den aanbrennger, of per jaar f 3 premie en f 1,50 aanbrenngeld, voor ligte matrozen f 15 premie en f 7,50 voor den aanbrennger, of per jaar f 3 premie en f 1,50 aanbrenngeld. De verbindtenissen voor onder-officieren en matrozen der 1^e en 2^e klasse zijn vastgesteld van 3 tot 5 jaren, die voor matrozen der 3^e klasse en ligte matrozen voor 5 jaren.

In de omstreken van Rhenen zijn sedert eenigen tijd ettelijke werklieden bezig, om eene groote strook heidegrond voor de cultuur van tabak geschikt te maken. Behalve de ontginning, die bijzondere personen daar in de laatste jaren ondernomen hebben, heeft zich thans eene vereeniging gevormd, die op uitgebreide schaal tot dat doel medewerkt. De kerk der Hervormde gemeente aldaar heeft aan die vereeniging een honderdtal bunders heidegrond, aan die kerk toebehoorende, voor een groot aantal jaren in erfpacht afgestaan.

Men leest in het *Zondagsblad*, uit Munster, den 29 Maart, dat laat en aanhoudend winterweder geeft aan den landman en inzonderheid voor de aardappelteelt het vooruitzicht, in verhouding van vorige jaren, veel later te zullen komen; van heden af is dat verschil reeds vier weken; wel zijn reeds een aantal bunders met aardappelen bepoet, in de eerst belovende zomerdagen dezer maand, maar deze gepoote aardappelen staan slechts gelijk met de niet gepoote, de spruit maakt geen de minste vordering en vriest tot op de knol af.

Deze late tijd is echter niet als een ramp voor den aardappel te beschouwen, neme men slechts in aanmerking dat in den nacht van den 27 april des vorigen jaars alle aardappelvelden in het Westland bevrozen, zoo zelfs dat het loof, verdorde en uit den knol nieuwe spruiten moest maken en beneden den grond op nieuw moest uitloopen. Door deze late en strenge nachtvorsten verliest de landman een groot gedeelte zijner hoop op een rijken oogst, doordien de knol dan reeds te veel van zijne groei-sappen heeft verloren.

Hetzelfde lot wedervoer de aardappelplant in 1851 nog vier weken later, doch bij opmerkelijk onderscheid; het is zigbaar dat des vorigen nachtvorsten even gelijk daarop op de eene plaats meer, op de andere minder vallen. Een aardappelveld ziet men langs een sloot of rij boomen soms zigbaar afgesneden, terwijl op die sloot of rij boomen geen de minste vorst of rijm valt.

Het tegenwoordig late winterweder is voor den aardappelbouw, die nu toch eenmaal voor het Westland de grootste en voornaamste tak van bestaan is geworden, van den anderen kant, eenigzins gunstige te noemen. Men heeft opgemerkt dat de meeste lente- en zomer-nachtvorsten volgen op opene winters, gelijk de drie vorige hebben bewezen, terwijl de veelvuldige gevallen sneeuw almede een weldadigen invloed op het land uitoefent.

GRAANMARKT.

AMSTERDAM, 29 Maart.

TARWE, als voren: 129 ½ b. Poels. f 316.

ROGGE met veel handel, goed prijshoudend ter cons. en binnenl. verzending: 121 ½ Pruis. f 199; 122 ½ dito f 202; 123 ½ Taganrol f 186; 120 ½ Berdianski f 180; 120, 122 ½ Odessa f 180, 184; 118 ½ Petersb. f 184; GERST, prijsh.: 111 ½ n. Deens. f 180; 114 ½ j. dito f 176; 112 ½ dito f 172, aan den molen te leveren.

BOEKWEIT prijshoudend; 120, 123 ½ Holstein f 227, 237; 121 ½ Gorkdijk f 230.

KOOLZAAD: bij vorigen marktdag op het voorjaar 1/4 P. vl. op het najaar 1 P. vl. hooger; op 9 vat in April 57 1/4 P. vl.; Sept. 59 Paris; Oct. en Nov. 60 P. vl.

LIJNZAAD zonder handel.

RAAPOLIE dadelijk en op levering williger: op 6/w. f 34 1/4; Vlieg. f 33 1/4; Mei f 33 1/4; Sept. f 34 1/4; Oct. f 34 1/4; Nov. f 34 1/4; Dec. f 34 1/4.

LIJNOLIE wel zoo aangenaam: op 6/w. f 30 1/4; Vlieg. f 29 1/4; April f 29 1/4; Mei f 29 1/4; Sept. f 29 1/4; Oct. f 29 1/4; Nov. f 29 1/4; Dec. f 29 1/4.

HENNEPOLIE: op 6/w. f 38; Vlieg. f 37.

RAAPKOEKEN, f 67 1/2 a 70. — LIJNKOEKEN, f 10 1/2 a 12 1/2.

MARKTPRIJZEN DER STAD BRED.

VAN DEN 29. MAART 1853.

Het Nederl. Middel Tawwe	van 7.00 tot 9.50
Het dito Rogge Onde	0.00
Het dito Rogge Nieuwe	6.10
Het dito Boekweit Onde	0.00
Het dito Boekweit	5.50
Een dito pond Boter	0.90
Zand-Aardappelen (Van of Middel)	2.50 tot 3.00
Het 1000 Eiken Telhout	2.60
Het 1000 Doof Hout	1.85
De 1000 Spaanders	2.90
De 1000 Struiken	3.00
De 1000 Wutsaard	3.80

Ter AMSTERDAMSCHER BEURS van gisteren (29 Maart) was de fondsnote- ring: Ned. 2 1/2 pCt. 64 1/2, 65 1/2, 65; 3 pCt. 77 1/2, 78 1/2, 78 1/2; 4 pCt. 95 1/2, 96, 96 1/2; O.-Ind. Leening 4 pCt. 95 1/2; Amort.-Syndik. 3 1/2 pCt. 94 1/2; België 2 1/2 pCt. 52 1/2; Spanje onbep. st. 1 pCt. 24 1/2, 25 1/2, 25 1/2; 3 pCt. 48 1/2, 49, 49 1/2; 3 pCt. Binnenvl. 4 1/2 pCt. 43 1/2, 44 1/2, 44 1/2; Coupons Bewijzen 8 1/2, 8 1/2, 8 1/2; Amer. Sch. 5 1/2 pCt. 108 1/2, 109 1/2, 109 1/2; Portugal 5 pCt. 41 1/2, 42 1/2, 42 1/2; Rusl. 5 pCt. 108 1/2, 109 1/2, 109 1/2; dito 1828-29 106 1/2; Certif. 1831-33 98 1/2, 99, 99 1/2; 4 pCt. bij Stiegl. 92; Certif. van Assign. 6 pCt. 73 1/2, 74, 74 1/2; Polen Certif. 4 pCt. 86 1/2, 87 1/2, 87 1/2; Oostenr. Metall. 5 pCt. 81 1/2, 82 1/2, 82 1/2; Nieuwe 1851-52 42 1/2, 43, 43 1/2; Nieuwe 5 pCt. 95 1/2, 96, 96 1/2.

Advertentiën.

MAATSCHAPPIJ VAN NIJVERHEID TE BRED.

ALGEMEENE VERGADERING op Zondag den 3^{en} April 1853, des middags ten 12 ure, op de Bovenzaal van het Gouden Kruis alhier.

NB. Belangstellende personen, ook die geen Lid zijn, worden verzocht deze Vergadering met hunne tegenwoordigheid te vereeren.

Namens den Voorzitter,

J. J. VAN TURNHOUT,

1° Secretaris.

DR. LANG'S PILLEN, die reeds sedert 50 jaren in het Zuiden van Duitschland voordeelig bekend zijn, beginnen ook in het buitenland groot opzien te maken; zoo hebben ze zich in Praag door beverkstelligde genezingen onder de hand zulk eenen roem verworven, dat, daar de verkoop van vreemde medicijnen in Bohemen bij lijfstraf verboden is, de patiënten alle kunsten gebruiken om zich in het bezit der Pillen te stellen. Een Schilder laat ze zich tot Poeder gestampt, als Verfstof toezenden; een Ingenieur weet ze in instrumenten te verbergen die hem toegezonden worden; een Apotheker laat er, voor zich en zijne Vrouw, aan zijne familie zenden, die, aan de grenzen wonende, gelegenheid heeft ze binnen te smokkelen, enz.

Wij hebben de originele Correspondentiën daarvan gezien. De Schilder heet ADOLPH HUBNER — de Apotheker, JOS. FR. DUDA — de Ingenieur, J. SWAB. De Brieven zijn alle van 1852.

Men ziet daaruit hoe verkeerd eene wet is, die den zieke niet vergunt zijne toevlugt te nemen tot middelen, die hem bekend zijn en waarin hij vertrouwen stelt.

DR. LANG'S PILLEN, worden voor 75 c. en 1.40 c. in onderstaande Dépôts verkocht; de Boekjes waarin het gebruik aangewezen wordt, voor 10 cents.

Amsterdam, Verkoophuis. Bergen-op-Zoom, D. Pouwels.
Breda, Wed. Wierda. Rotterdam, 's Hertogenbosch, F. L. Welsch.

TE HUUR TEGEN MIJN AANSTAANDE:

Een HUIS, voorzien van negen KAMERS, TUIN, KEUKEN met WEL- en REGENWATERSPOMP; staande in de Halstraat te Breda. Te bevragen bij de Uitgevers van dit Blad.

DOMEINGOEDEREN

VAN

Z. K. H. PRINS FREDERIK DER NEDERLANDEN.

RENTAMBT NIERVAART.

De RENTMEESTER der Domeingooderen zal, als daartoe gemagtigd, in het openbaar ten Raadhuize der Gemeente Klundert en ten overstaan van den Notaris C. W. MARIS, residerende aldaar, VERPACHTEN:

Op Woensdag den 6. April 1853, voormiddags ten negen uren, voor den tijd van één jaar, om te Hooijen en te Weiden.

De BUITENGORZEN, DIJKEN, KADEN, RIETVELDEN, de BOEZEM van den WATERMOLEN in het Westelijk deel van den Grootepolder en de GRASGEWASSEN langs Wegen; alles onder Klundert.

Op Vrijdag 8 April 1853, ter zelfder ure, voor een termijn van Zeven jaren, ingegaan 1° Januarij 1853.

De ZALMVISSCHERIJ in het Hollandsch Diep (Gemeente Klundert en Strijensas).

De VISSCHERIJ in het Oostelijk deel van den Grootepolder, Gemeente Klundert.

Voor een termijn van Veertien jaren, ingaande Stoppeltijd en 14 November 1853.

Drie percelen BOUWLAND en drie percelen WEILAND en DIJK, vroeger behoord hebbende tot de 20de hoeve, pachter L. VAN BAVEL, gelegen langs de Zevenbergsche Haven onder de Gemeente Klundert.

Voor een termijn van Elf jaren, ingaande 11 November 1853.

Een perceel gerooide GRIEND ten Noorden van den Zee-dijk, in twee partijen.

KLUNDERT, den 7. Maart 1853.

De Rentmeester,

F. H. H. BORRET.

Voor Leesgezelschappen en Leesinrigtingen.

Door de Wed. D. R. VAN WERMESKEREN, Boekh. te Tiel, is aan de geabonneerden dezer dagen verzonden:

De eerste Aflevering des Tweeden Jaargangs van het

NIJW GEHEEL OORSPRONKELIJK TIJDSCHRIFT

VOOR

NEDERLANDS LETTERKUNDE,

onder Redactie van Mr. W. VAN DE POLL, getiteld:

GELDERLAND.

Inhoudende, behalve Boekbeoordeelingen, in het Bijblad.

PROZA I. ERNESTINE, Twee Broeders, Novelle. 1 Het afscheid. 2 Verschillend en toch één. 3 Schaak-koningin. 4 Tweestrijd en wat Adolf besluit. 5 Hoe het Louis ging. 6 Het geluk van Louis verstoord. 7 Welk een offer Anna had gebracht.

II. J. A. ENGEL, Beelden uit het leven. Novellen. I. De Engel der verzoening. 1 Lotsverwisseling. 2 Spoorwegmijnering. 3 Een huwelijk. 4 Acht jaar later. 5 Het zieke kind. 6 De Engel der verzoening. II. Het vaderhuis. 1 De Begravenis. 2 De nieuwe Heer. 3 De oude Klaas. 4 Het bezoek bij den Heer. 5 De Dertine. 6 Het medelijden. 7 Een Meidag. 8 Het vaderhuis.

III. J. J. BOESEKEN, geb. PELTENBURG, Koning David was ook eens een herder. Eene vertelling.

POEZIJ I. R. G. H. RÖMER, Ridder van Tuyl. Geldersch Volksverhaal. 1 Bulkestein's heer. 2 De jagt. 3 De strijd. 4 De hulp. 5 De dood.

II. ANNA, De laatste ure des jaars.

III. Vergeten.

De Tweede Aflevering is ter perse. Deze en volgende afleveringen zullen onder andere bijdragen bevatten van Susanna Maria Böeseken, J. J. Cremer, E. W. van Dam van Isselt, N. B. Donkersloot, J. A. Engel, A. Ising, Joh. Hk. Jenciers, G. Haasloop Werner en den Redacteur.

Dit Tijdschrift verschijnende jaarlijks, in zes Afleveringen, uitmakende ongeveer veertig vel druks, in vier voege dat elke Jaargang, waarvan om de twee maanden eene Aflevering wordt uitgegeven, bestaat uit twee Boekdeelen, waarbij fraaie, gesteedrukte Titel-Vignetten, Inhoud en Omslagen gratis worden afgeleverd, prijs per Jaarg. f 6,—

Inhoud van den Jaargang 1852 behalve de Boekbeoordeelingen in het Bijblad voor Nederl. Letterkunde.

PROZA. Mr. van de Poll, de Inval der Noormannen te Tiel (1009). Dr. Henry Riehm, Prozo en Poëzij (eene herinnering uit den Academietijd). Dr. A. C. C. de Jongh, Kijkjes in 't leven. A. Ising, een morgen op den Drachenfels. Dr. Henry Riehm, eene Reisherinnering uit het Schwarzwald. T. van Westreene Wz., Eene uit velen. Mr. W. van de Poll, de gestoorde Bruijloft. Episode uit de gesch. van Nijmegen (1559). Dr. J. van der Hols, een Gijzelaar (1581). J. C. W. Quidach, Anstrid van Teisterbant. Arnold, eene Begravenis, schets uit den Achterhoek. Dionysius, een Drentsche Pastorij in den hooibouw. Mr. W. van de Poll, Petrus Santvoort. De Predikant uit Rome. G. Haasloop Werner, Wandelingen over de Veluwe. Herman, een bezoek van Arnhem en zijne Tentoonstelling. J. S. van Merve, goede Partijen. T. van Westreene Wz., Eene Weeze. P. Duys, Lindenoor. C. Hoojer, het Asijl Steenbeek. Dr. P. H. Tjardeman, Tjippen van Reizigers. Mijndina Böeseken, Iets uit de gevangenis. J. A. Engel, St. Nicolaas avond.

POEZIJ. E. W. van Dam van Isselt, de Mode. A. van der Hoop, Jrs. Zoon in het Album van het Lustslet Sondsbeek bij Arnhem. Dr. R. C. H. Römer, de Mijchelmoord. Anna, Marco Botsaris, Afscheid. J. C. G. G. de Nevel en de Zon. W. J. Hofdijk, Foppoos eerste nacht in den toren van den Nijenburg (13—14 Maar 1203). H. R. van Deijl, (Dr. Henry Riehm), de tweede wijding der Aarde. Anna, Herfstmijnering. J. C. G. G. Herfst. Dr. A. C. C. de Jongh, de oude Deodaraver.

Uit deze opgave blijkt dat de eerste Jaargang van Gelderland is zamengesteld uit de Lettervruchten van geachte en veelbelovende Auteurs.

Op grond van gedane toezeggingen hoopt de Redactie in den volgende eene niet minder degelijk smaakvolle en zedelijke lectuur te leveren, waarvan de thans uitgegeven eerste Aflevering reeds ten bewijze strekt, terwijl de uitg. moeit nog kosten zal sparen voor eene goede typografische uitvoering.

Het Tijdschrift wordt niet slechts aan H. H. Directeuren van Leesgezelschappen, aan Leesinrigtingen en Leesbibliotheken, maar ook aan alle voorstanders onzer Nationale Letterkunde aangebevolen.

Aan hen, die den titel Gelderland te speciaal achten, wordt verzoekt, dat de eerste Jaargang ook verkrijgbaar is als Boekwerk onder den titel van

MENGELINGEN.

Proza en Poëzij van Nederlandsche Auteurs.

Prijs der 2 Deelen met fraaie titelvignetten en ingeslaaid f 6.50.

De eerste Aflevering van 1853, en het Prospectus zijn in alle Boekwinkels, op aanvraag, verkrijgbaar.